

Sygn. akt IV Ca 355/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Katarzyna Mirek - Kwaśnicka

Sędziowie: SO Joanna Świerczakowska

SO Małgorzata Szeromska (spr.)

Protokolant: Katarzyna Lewandowska

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2018r. na rozprawie w P.

sprawy z wniosku M. K.

z udziałem S. K.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji uczestnika

od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 13 marca 2018r., sygn. akt I Ns 529/17

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt IV Ca 355/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Żyrardowie postanowieniem wstępnym z 13 marca 2018 r. ustalił, że w skład majątku wspólnego M. K. i S. K. wchodzi: prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej w Ż., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), zabudowanej budynkami stanowiącymi odrębny od gruntu przedmiot własności, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr PI (...), prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej w Ż., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), zabudowanej budynkiem stanowiącym odrębny od gruntu przedmiot własności dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w J., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w G., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), prawo własności nieruchomości, położonej w G., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w G., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w S., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w B., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), prawo własności nieruchomości, położonej w M., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w B., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...),

dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w H., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w B., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w B., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), prawo własności nieruchomości, położonej w K., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w C., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w G., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...)i (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej w Ż., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), zabudowanej budynkiem stanowiącym odrębny od gruntu przedmiot własności dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), prawo własności nieruchomości, położonej w Z., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości, położonej w H., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...) i (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...); prawo własności nieruchomości położonej w K. oznaczonej jako działka numer (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), prawo własności nieruchomości położonej w Ł. oznaczonej jako działki numer (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), prawo własności nieruchomości położonej w M. oznaczonej jako działki (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), prawo własności nieruchomości położonej w C. oznaczonej jako działka numer (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), prawo własności nieruchomości położonej w m. K. Gmina G. oznaczonej jako działka numer (...) o pow. 0,70 ha, dla której nie jest prowadzona księga wieczysta, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni 47,80 m², położonego w Ż. przy ulicy (...), pozostające w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż.; pożytki uzyskane z nieruchomości należących do majątku wspólnego opisanych w punktach 1, 4 oraz 5. środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych uczestnika S. K. w (...) Bank S.A. (obecnie Bank (...) SA we W.) w kwocie 34.564,85 złotych; środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym uczestnika S. K. w Banku (...) S.A. w kwocie 472.539,78 złotych; środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym uczestnika M. K. w Banku (...) SA we W. w kwocie 145350,84 złotych.

Istotne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i stanowiące podstawę rozstrzygnięcia były następujące:

S. K. i M. K. pozostawali w okresie od 25.02.1984 r. do dnia 05.05.2005 r. w ustroju majątkowej wspólności małżeńskiej. Po ustaniu wspólności majątkowej dokonali podziału majątku wspólnego co do części nieruchomości. W skład majątku wspólnego M. K. i S. K. wchodzi następujące nieruchomości, co do których uczestnicy nie dokonali podziału majątku wspólnego:

1. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej w Ż., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), zabudowanej budynkami stanowiącymi odrębny od gruntu przedmiot własności, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego dnia 19.07.1993 r.
2. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej w Ż., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), zabudowanej budynkiem stanowiącym odrębny od gruntu przedmiot własności dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 05.05.1998 r., który stanął do aktu bez żony, lecz wskazał iż została zakupiona za środki z majątku dorobkowego.
3. prawo własności nieruchomości, położonej w J., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...)i (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego.
4. prawo własności nieruchomości, położonej w G., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego w dniu 24.03.1997 r.

5. prawo własności nieruchomości, położonej w G., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego w dniu 28.01.1994 r.
6. prawo własności nieruchomości, położonej w G., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego w dniu 18.09.2002 r.
7. prawo własności nieruchomości, położonej w S., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta dnia 14.09.2000 r. do majątku wspólnego.
8. prawo własności nieruchomości, położonej w B., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego.
9. prawo własności nieruchomości, położonej w M., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość nabyta do majątku wspólnego.
10. prawo własności nieruchomości, położonej w B., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 16.06.1999 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.
11. prawo własności nieruchomości, położonej w H., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...)i (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 26.10.1999 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.
12. prawo własności nieruchomości, położonej w B., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 04.08.2000 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.
13. prawo własności nieruchomości, położonej w B., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 25.05.2001 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.
14. prawo własności nieruchomości, położonej w K., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Poszczególne działki wchodzące w skład ww. nieruchomości nabywał w okresie 2003-2004 S. K., który do aktów stawał sam bez żony, lecz nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie.
15. prawo własności nieruchomości, położonej w C., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 18.01.2001 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.
16. prawo własności nieruchomości, położonej w G., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...)i (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 09.05.2000 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.
17. prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, położonej w Ż., stanowiącej działkę oznaczoną w ewidencji gruntów numerem (...), zabudowanej budynkiem stanowiącym odrębny od gruntu przedmiot własności dla której

prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość zakupiona dnia 18.01.2000 r. przez małżonków do majątku wspólnego.

18. prawo własności nieruchomości, położonej w Z., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 30.08.2001 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.

19. prawo własności nieruchomości, położonej w H., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...) i (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 26.10.1999 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.

20. prawo własności nieruchomości położonej w K. oznaczonej jako działka numer (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), nabytej na podstawie postanowienia o przysądzeniu własności z dnia 25.08.2000 r. wydane przez Sąd Rejonowy w Kutnie w sprawie sygn. akt I Co 277/00.

21. prawo własności nieruchomości położonej w Ł. oznaczonej jako działka numer (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 28.07.2003 r., który stanął do aktu bez żony. Uczestnik w treści aktu wskazał, że środki na nabycie pochodzą z jego majątku odrębnego.

22. prawo własności nieruchomości położonej w M. oznaczonej jako działka (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 22.05.2000 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.

23. prawo własności nieruchomości położonej w C. oznaczonej jako działka numer (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...), nabytej na podstawie postanowienia o przysądzeniu własności z dnia 03.06.2002 r. wydane w sprawie sygn. I Co 136/98 Sądu Rejonowego w Żyrardowie,

24. prawo własności nieruchomości położonej w m. K. oznaczonej jako działka numer (...) o pow. 0,70 ha dla której nie jest prowadzona księga wieczysta. Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 18.01.2001 r., który stanął do aktu bez żony. Notariusz nie wskazał w jakim stanie cywilnym znajduje się uczestnik. Uczestnik w treści aktu nie wskazywał skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.

25. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o powierzchni 47,80 m², położonego w Ż. przy ulicy (...), pozostające w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Ż.. Prawo nabyte przez M. K. dnia 08.03.2002 r. przy czym wskazała, że nabycia dokonuje do majątku wspólnego z mężem.

26. środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym uczestnika S. K. w (...) Bank S.A. (obecnie Bank (...) SA we W.) w kwocie 34.564,85 zł

27. środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym uczestnika S. K. w Banku (...) S.A. w kwocie 472.539,78 zł

28. środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym uczestnika M. K. w Banku (...) SA we W. w kwocie 145350,84

29. pożytki uzyskane z nieruchomości należących do majątku wspólnego opisanych w punktach 1, 4 oraz 5. (...) te wynajmowane po ustaniu wspólności majątkowej przez S. K. albo K. K. na rzecz następujących podmiotów: (...) SA w K., Sklepy (...) SA, PL (...) S., (...)

W ocenie Sądu Rejonowego kluczowe znaczenie dla ustalenia składu majątku wspólnego miały wyżej przywołane dowody z dokumentów. Z treści ww. ksiąg wieczystych wynika, że właścicielami części wyżej wymienionych

nieruchomości są małżonkowie S. K. i M. K. na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej, zaś z pozostałych wynika że jako właściciel ujawniony jest S. K., lecz nabycia dokonał w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej. Jedynie dla jednej nieruchomości nie jest prowadzona księga wieczysta (położona w m. K. oznaczonej jako działka numer (...) o pow. 0,70 ha), lecz w aktach sprawy znajduje się umowa sprzedaży na podstawie której nieruchomość została nabyta, zaś fakt, że prawo nie zostało zbyte potwierdza aktualny wypis z rejestru gruntów. Księga wieczysta nie jest prowadzona także dla ww. spółdzielczego prawa do lokalu. W księdze wieczystej nr (...) dotyczącej prawa własności nieruchomości, położonej w Z., składającej się z działek oznaczonych w ewidencji gruntów numerami (...) jako właściciel ujawniony jest J. W., lecz ze znajdującego się w aktach aktu notarialnego wynika, że nieruchomość została sprzedana na rzecz S. K., który nie opłacił wniosku o ujawnienie w dziale II księgi, zaś na jego rzecz wpisano ostrzeżenie w dziale III księgi wieczystej. Tylko w jednym wypadku, gdy S. K. nabywał nieruchomość wskazał notariuszowi, iż nabycia dokonuje za środki z majątku odrębnego (nieruchomość położona w Ł. oznaczona jako działki numer (...) dla której prowadzona jest księga wieczysta numer (...)). Nieruchomość została nabyta przez S. K. w dniu 28.07.2003 r., lecz precyzyjnie źródeł tegoż majątku odrębnego nie wskazał. W pozostałych przypadkach, gdy S. K. kupował nieruchomość nie wskazywał notariuszowi, że pozostaje w związku małżeńskim. Notariusz o to zdaje się nie pytał, mimo iż wykonywał uprzednio akty notarialne także z udziałem wnioskodawczyni. Notariusz nie dokonywał adnotacji o stanie cywilnym uczestnika, a uczestnik nie przekazywał informacji skąd pochodzą środki na nabycie nieruchomości.

W ocenie Sądu Rejonowego możliwe jest wydanie w sprawie o podział majątku wspólnego postanowienia wstępnego w razie sporu co do składu majątku wspólnego. Taki spór zachodził między uczestnikami, a biorąc pod uwagę, iż w toku dalszego postępowania zajdzie konieczność wyceny znacznej liczby nieruchomości, co wiązać się będzie z wydatkami, zasadne było rozstrzygnięcie ww. kwestii składu majątku wspólnego. Sąd podzielił także pogląd prezentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że jeżeli nabycie nieruchomości nastąpiło za środki pochodzące z majątku wspólnego, to zaliczeniu nieruchomości do składu majątku wspólnego nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że tytuł własności jest uregulowany w księdze wieczystej tylko na nazwisko jednego z małżonków, a o zaliczeniu poszczególnych przedmiotów majątkowych do majątku wspólnego małżonków lub ich majątku osobistego nie decyduje złożone przez nich oświadczenie, że nabywany przedmiot wchodzi w skład określonej masy majątkowej, ponieważ rozstrzyga o tym ustawa, wynika to ponadto z samej istoty tej wspólności. Brak jest jakichkolwiek dowodów, aby nabycie któregośkolwiek z ww. składników majątku wspólnego nastąpiło za środki inne niż pochodzące z majątku wspólnego małżonków. Co więcej sam uczestnik nabywając w latach 90-tych nieruchomości oświadczał, że nabycia dokonuje z żoną do majątku dorobkowego. Odnośnie źródeł nabycia nieruchomości w późniejszym okresie to też już wskazano, że pochodziły one z majątku wspólnego i mimo, że umowy sprzedaży zawierał jedynie uczestnik, to nieruchomości te wchodzi do majątku wspólnego. Uwzględniając wniosek pełnomocnika uczestnika Sąd zwrócił się do szeregu instytucji i uzyskał informację jakie nieruchomości zostały nabyte przez małżonków w okresie wspólności majątkowej małżeńskiej. Następnie Sąd wydał postanowienie o dopuszczenie dowodu z uzyskanych dokumentów. Do ww. uzyskanych dowodów uczestnicy się nie odnieśli. Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł jedynie o ustalenie, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi nieruchomości ustalone przez Sąd.

Apelację od tego orzeczenia złożył uczestnik, zaskarżając postanowienie w części, tj. co do pkt 1-2, 4-24, 26-28 postanowienia i zarzucając naruszenie:

1. art. 685 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez wydanie postanowienia wstępnego ustalającego skład majątku wspólnego w sytuacji gdy postanowienie wstępne nie może dotyczyć ustalenia składu majątku wspólnego;
2. art. 386 § 6 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez niewykonanie przez Sąd Rejonowy wskazań co do dalszego postępowania wyrażonych w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji, tj. zawartych w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 21 czerwca 2017 r. dotyczących:
  - a) przesłuchania Uczestnika na okoliczności: kiedy i za jakie środki nabywane były poszczególne nieruchomości objęte niniejszym postępowaniem;

b) zbadania na jakiej podstawie dokonano wpisów w księgach wieczystych nieruchomości oraz ustalenia skąd pochodziły środki na ich zakup

3. art. 302 § 1 k.p.c. w zw. z art. 299 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez uznanie przez Sąd, iż zachodzą okoliczności faktyczne, które uniemożliwiają przesłuchanie Uczestnika, podczas gdy: Uczestnik nie miał wiedzy o konieczności osobistego stawiennictwa na terminie rozprawy w dniu 12 października 2017 r. oraz pełnomocnik Uczestnika poinformował Sąd, iż Uczestnik nie otrzymał wezwania na w/w termin; Sąd wyznaczył kolejny termin rozprawy na dzień 18 stycznia 2018 r. oraz wydał zarządzenie o powiadomieniu Uczestnika o w/w terminie rozprawy z pouczeniem, iż w przypadku jego stawiennictwa jeśli będzie chciał zostanie przesłuchany w charakterze Strony, a zatem Sąd miał możliwość wezwania Uczestnika na kolejny termin rozprawy i przeprowadzenia dowodu z przesłuchania Uczestnika jednocześnie Sąd nie wydał zarządzenia o obowiązkowym uczestnictwie na terminie rozprawy Uczestnika – finalnie, rozprawa została odroczone na termin 13 marca 2018 r.; wyznaczając termin rozprawy na dzień 13 marca 2018 r. Sąd nie zobowiązał Uczestnika do osobistego stawiennictwa w celu przesłuchania go w charakterze strony, a tym samym nie sposób uznać, aby brak było obiektywnej możliwości przesłuchania Uczestnika w terminie późniejszym niż 12 października 2017 r. i konieczne było pominięcie dowodu z przesłuchania strony; co w konsekwencji doprowadziło do ograniczenia dowodu z przesłuchania Stron tylko do zeznań Wnioskodawczym, tj. oparcie zaskarżonego postanowienia o niepełny materiał dowodowy oraz pozbawienie Uczestnika możliwości ustnego przedstawienia twierdzeń faktycznych, a w konsekwencji tego naruszona została równość Stron postępowania; co miało wpływ na wynik postępowania, albowiem Sąd ustalił, że wszystkie nieruchomości objęte zaskarżonym postanowieniem wchodzi w skład majątku wspólnego, podczas gdy Uczestnik posiada wiedzę na temat okoliczności zakupu poszczególnych nieruchomości, w tym źródeł pochodzenia środków na ich zakup, uzasadniającą twierdzenie, że nie wszystkie nieruchomości wchodzi w skład majątku wspólnego, w konsekwencji czego jego zeznania mogłyby doprowadzić do poczynienia odmiennych ustaleń faktycznych w sprawie;

4. art. 233 § 1 w zw. z art. 244 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności dokumentów w postaci aktów notarialnych, błędnego wniosku polegającego na uznaniu, iż Uczestnik dokonywał zakupu nieruchomości objętych zaskarżonym postanowieniem za środki pochodzące z majątku wspólnego w związku z czym w/w nieruchomości wchodzi w skład majątku wspólnego Stron postępowania, podczas gdy: z treści aktów notarialnych wskazanych w pkt 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 24 wynika, iż: Uczestnik stanął do aktu bez żony, brak jest w nich informacji czy nieruchomości nabywane są do majątku wspólnego czy osobistego Stron postępowania; brak jest w nich informacji czy nieruchomości nabywane są za środki pochodzące z majątku odrębnego czy wspólnego Stron postępowania, zaś akt notarialny jako dokument urzędowy stanowi dowód tego co zostało w nim urzędowo zaświadczone, zatem jego moc dowodowa nie rozciąga się na informacje, które w akcie notarialnym nie zostały ujęte;

5. art. 233 § 1 w zw. z art. 244 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności dokumentów w postaci postanowień sądowych o przysądzeniu własności nieruchomości, błędnego wniosku polegającego na uznaniu, iż Uczestnik dokonywał zakupu nieruchomości objętych zaskarżonym postanowieniem za środki pochodzące z majątku wspólnego w związku z czym w/w nieruchomości wchodzi w skład majątku wspólnego Stron postępowania, podczas gdy: z treści postanowień sądowych o przysądzeniu własności nieruchomości, wymienionych w pkt 20, 23 brak jest informacji czy nieruchomości nabywane są do majątku wspólnego czy osobistego Stron postępowania; brak informacji czy nieruchomości nabywane są za środki pochodzące z majątku odrębnego czy wspólnego Stron postępowania, zaś wskazane postanowienia sądowe o przysądzeniu własności nieruchomości mogą stanowić dowód tego co zostało w nich stwierdzone, zatem ich moc dowodowa nie rozciąga się na informacje, które w postanowieniu nie są zawarte;

6. art. 233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie wniosku z niego niewynikającego, tj. iż Uczestnik złożył zawierając umowę kupna nieruchomości położonej w Ł. oznaczonej jako działki numer (...) oświadczenie jedynie na użytek w przyszłym postępowaniu o podział majątku wspólnego, podczas gdy: z aktu notarialnego nr Rep. (...) wniosku takiego nie można wyprowadzić

bowiem akt sporządzony został na dwa lata przed ustaniem wspólności majątkowej małżeńskiej pomiędzy Stronami postępowania, tj. w dniu 28 lipca 2003 r. a Sąd jednocześnie nie kwestionował prawdziwości oświadczeń składanych przez Uczestnika w związku z zawieraniem umowami kupna nieruchomości z dat zbliżonych do w/w m.in. nieruchomości położonej w G. oznaczonej numerem działki (...) zakupionej w dniu 18 września 2002 r., a nadto zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do wyciągnięcia takiego wniosku, co w konsekwencji doprowadziło do: błędnego ustalenia przez Sąd, iż w skład majątku wspólnego Stron postępowania wchodzi nieruchomość położona w Ł. oznaczona jako działka numer (...);

7. art. 233 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie wniosku z niego niewynikającego, tj. iż Uczestnik w zakresie nieruchomości wymienionych w pkt 1,4,5,6,8,9 postanowienia złożył, stawiając do aktu notarialnego oświadczenie, iż zakupuje w/w nieruchomości do majątku wspólnego, podczas gdy: Sąd nie dokonał analizy aktów notarialnych dotyczących nieruchomości wymienionych w pkt 1,4,5,6,8,9 postanowienia, co w konsekwencji doprowadziło do: błędnego uznania przez Sąd, iż nieruchomości w/w wchodzi w skład majątku wspólnego Stron postępowania;

8. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez błędną, niezgodną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a więc dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego polegającą na odmowie przyznania wiarygodności zeznaniom świadków: S. S. (2) w zakresie w jakim świadek ten zeznał, iż zna Uczestnika od kiedy ten miał lat 14; wspólnie wyjeżdżali za granicę w celach zarobkowych, kiedy Uczestnik był kawalerem; Uczestnik otrzymał kwotę 10 000 dolarów od swojej babci z okazji 18 urodzin; W. B. w zakresie w jakim świadek zeznał, iż Uczestnik przed zawarciem związku małżeńskiego osiągał znaczne zarobki; A. D. w zakresie w jakim świadek zeznała, iż Uczestnik otrzymał od swojej babci darowiznę w kwocie 10 000 dolarów; R. C. w zakresie w jakim świadek zeznał, iż pożyczył Uczestnikowi pieniądze na zakup nieruchomości w S. w wysokości 150 000 zł; podczas gdy: zeznania tych świadków były spójne, logiczne i wiarygodne oraz zgodne z pozostałym materiałem dowodowym oraz wzajemnie się uzupełniały,

9. art. 227 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. polegające na oddaleniu wniosków dowodowych zgłoszonych przez Uczestnika w piśmie procesowym z dnia 26 października 2017 r., tj. wniosku: o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: Z. T.; N. A.; K. K.; K. L.; zobowiązanie notariusza A. B. oraz współpracującą z nim notariusz E. B. do złożenia wypisów wszystkich aktów notarialnych dokonywanych w latach 1995 – 2010 z udziałem Wnioskodawczyni; zobowiązanie notariusza A. C. do złożenia wypisów wszystkich aktów notarialnych dokonywanych w latach 1995 – 2010 z udziałem Wnioskodawczyni; podczas gdy: wskazane powyżej wnioski dowodowe zmierzały do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, co miało wpływ na jej rozstrzygnięcie: gdyż Sąd Rejonowy orzekł na podstawie niepełnego materiału dowodowego sprawy, przy czym należy mieć na uwadze obowiązek Sądu ustalania ww. okoliczności z urzędu, co przesądza o kwalifikowanej postaci naruszenia przez Sąd ww. przepisów;

10. art. 684 k.p.c. zw. z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 318 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie przez Sąd działania z urzędu, tj. zaniechanie ustalenia składu i wartości majątku wspólnego Wnioskodawczyni i Uczestnika oraz wydanie przez Sąd postanowienia wstępnego pomimo nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego w całości; podczas gdy Sąd zobowiązany jest z urzędu ustalić skład i wartość majątku wspólnego objętego postępowaniem; w toku postępowania ujawniono, iż Wnioskodawczym posiadała lokatę bankową ze znaczną liczbą środków pieniężnych; Wnioskodawczym samodzielnie nabyła na własność nieruchomość pomimo, iż wskazywała o braku dostępu do środków pieniężnych gromadzonych w toku trwania wspólności majątkowej, powyższe świadczy o możliwości istnienia kolejnych składników majątkowych nieujawnionych przez Wnioskodawczynię, a Uczestnik sygnalizował konieczność dokonania uzupełniających czynności m.in. o: zwrócenie się do ok. 56 instytucji finansowych w celu ustalenia czy Wnioskodawczyni w okresie od 25 lutego 1984 r. do 5 maja 2005 r. posiadała środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych lub lokatach oszczędnościowych w w/w instytucjach oraz w jakiej znajdowały się wysokości w dniu 5 maja 2005 r.; na rozprawie w dniu 13 marca 2018 r. pełnomocnik Uczestnika wskazywał na konieczność przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego w zakresie ustalenia składników majątku wspólnego Stron postępowania

11. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie błędnego wniosku polegającego na uznaniu, iż w skład pożytków podlegających zaliczeniu do majątku wspólnego wchodziły pożytki uzyskiwane z tytułu umów najmu zawartych przez K. K. z podmiotami PL (...) S. oraz (...) Sp. z o.o. podczas gdy oba w/w podmioty wskazały, iż nie zawierały umów najmu z Uczestnikiem lub z Wnioskodawczynią a zatem dochód uzyskiwany z najmu w/w nieruchomości nie jest dochodem żadnej ze Stron postępowania, zatem zgodnie z art. 31 § 1 i 2 k.r.o nie podlega zaliczeniu do majątku wspólnego Stron postępowania,

Apelujący wniósł o rozpoznanie wszystkich postanowień Sądu Rejonowego w przedmiocie oddalenia wniosków dowodowych na rozprawie w dniu 13 marca 2018 r.

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna, a jej zarzuty chybione.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i uznaje je za własne. Sąd Okręgowy próbuje także w całości ocenę dowodów oraz rozważania prawne Sądu Rejonowego.

Odnosząc się kolejno do zarzutów apelacji stwierdzić należy, że Sąd I instancji nie naruszył art. 685 k.p.c. Przepis ten przewiduje możliwość wydania postanowienia wstępnego m.in. w razie sporu co do tego, czy określony przedmiot należy do spadku (stosownie do art. 567 § 3 k.p.c. przepis ten stosuje się również do podziału majątku wspólnego). W rozpoznawanej sprawie spór dotyczy w zasadzie wszystkich zgłoszonych do podziału składników majątku; niesporne są jedynie: nieruchomość opisana w punkcie 3 postanowienia i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego opisane w punkcie 25, a także środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym wnioskodawczyni. Spór dotyczy natomiast 23 nieruchomości oraz pożytków z nieruchomości, a także środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych uczestnika. W tej sytuacji wydanie postanowienia o takiej treści było w istocie rozstrzygnięciem kwestii spornych, a z uwagi na mnogość składników majątkowych, pełniło także funkcję porządkującą. Zgodzić się należy z poglądem apelującego, że postanowienie wstępne powinno rozstrzygać spór, czy konkretny składnik wchodzi w skład majątku wspólnego, ale sytuacja taka zachodzi wówczas, gdy jedynie pojedyncze składniki majątku wspólnego są sporne, natomiast cała reszta jest niesporna. Przy sporze istniejącym w tej sprawie, dotyczącym w zasadzie całego majątku, wydanie postanowienia tej treści nie powinno być ocenione jako wadliwe.

Chybiony jest także zarzut niewykonania przez Sąd Rejonowy wskazań co do dalszego postępowania wyrażonych w uzasadnieniu Sądu II instancji z 21 czerwca 2017 r., a mianowicie nieprzesłuchania uczestnika oraz zbadania na jakiej podstawie dokonano wpisów w księgach wieczystych nieruchomości oraz ustalenia skąd pochodziły środki na ich zakup. Istotnie, uczestnik nie został przesłuchany, jednak pominięcie tego dowodu było skutkiem niestawiennictwa uczestnika na rozprawie.

W tym miejscu odnieść się należy do sposobu prowadzenia postępowania w sprawie przez uczestnika. Nie ulega najmniejszych wątpliwości, że uczestnik S. K. czyni wszystko w celu przedłużenia postępowania, które toczy się już 9 lat. Do czasu wydania zaskarżonego postanowienia w sprawie odbyło się 14 rozpraw; uczestnik stawił się do Sądu jedynie dwukrotnie, po raz pierwszy w dniu 7 czerwca 2016 r. czyli po 7 latach od wszczęcia postępowania. Na pierwsze cztery rozprawy nie stawił się, usprawiedliwiając niestawiennictwo chorobą i składając zaświadczenie lekarskie nie pochodzące od lekarza sądowego. Na kolejną, piątą rozprawę uczestnik nie stawił się bez usprawiedliwienia, natomiast jego pełnomocnik zawiadomił o swojej chorobie, nie dokumentując w żaden sposób tego faktu. Kolejne dwie rozprawy zostały odroczone wobec nieobecności uczestnika usprawiedliwionej zaświadczeniami od lekarza sądowego. Na rozprawie 28 czerwca 2016 r. uczestnik wprawdzie się stawił, ale złożył wniosek o wyłączenie sędziego (już uprzednio taki wniosek był rozpoznawany), zatem rozprawa została odroczone. Później dwukrotnie

nie stawiał się na rozprawach poprzedzających wydanie orzeczenia, następnie uchylonego przez Sąd Okręgowy. W toku ponownego rozpoznania sprawy odbyły się trzy rozprawy: na pierwszą uczestnik nie stawiał się, jednak złożył pismo wypowiadające pełnomocnictwo swoim trzem pełnomocnikom, z uwagi na utratę zaufania do nich, jednak w dalszym toku postępowania udzielił im ponownie pełnomocnictwa, na drugą rozprawę uczestnik nie stawiał się, jego pełnomocnik również nie był obecny z powodu choroby, na rozprawę, na której zapadło zaskarżone orzeczenie także uczestnik nie stawiał się. Nie brał on także udziału w oględzinach nieruchomości dokonywanych przez biegłych. Nadto wykorzystywanie możliwości zaskarżania orzeczeń dotyczących wynagrodzenia biegłych, składanie wniosków o wyłączenie sędziego i następnie zaskarżanie rozstrzygnięć w tym zakresie potwierdza ocenę o celowym przedłużaniu postępowania przez uczestnika. Obstrukcję tę dostrzegł także Sąd Okręgowy w innym składzie rozpoznający apelację uczestnika od poprzedniego orzeczenia.

Istotnie, uczestnik nie został przesłuchany w charakterze strony. Na rozprawie w dniu 12 października 2017 r. Sąd I instancji odroczył rozprawę do 18 stycznia 2018 r. i wezwał uczestnika z pouczeniem o stawiennictwie celem przesłuchania. Również pełnomocnik uczestnika w piśmie procesowym z 2 listopada 2017 r. wnosił o przesłuchanie uczestnika, z czego wnioskować należy, że czynność ta była przez niego z uczestnikiem omówiona i ustalona. Na rozprawę 18 stycznia 2018 r. uczestnik jednak nie stawiał się, mimo prawidłowego powiadomienia. Nie stawiał się również jego pełnomocnik, który wniósł o odroczenie rozprawy z powodu choroby. Rozprawa ta została odroczone do 13 marca 2018 r., w tym terminie również uczestnik nie stawiał się bez usprawiedliwienia mimo prawidłowego powiadomienia o terminie. Uznać więc należy, że nieprzesłuchanie uczestnika w charakterze strony nie może skutkować stwierdzeniem, że nie zostały wykonane wytyczne Sądu II instancji. Uczestnik nie został przesłuchany na własne życzenie; trudno uwierzyć, że uczestnik reprezentowany przez czterech profesjonalnych pełnomocników w sprawie dotyczącej majątku o znacznej wartości, nie miał świadomości wagi i znaczenia tego dowodu, a także możliwych skutków jego nieprzeprowadzenia. Pominięcie tego dowodu w okolicznościach sprawy było usprawiedliwione, trudno bowiem zarzucać sądowi, że przeciwdziała przedłużaniu postępowania, dyscyplinując strony. Ewentualne negatywne konsekwencje procesowe dla uczestnika zostały wywołane przez niego samego, nie ma zatem podstaw do formułowania zarzutu jak w punkcie 2 apelacji.

Zarzut błędnego uznania, że uczestnik dokonywał zakupu nieruchomości za środki pochodzące z majątku wspólnego, sformułowany w punktach 4-6 apelacji jest chybiony. Sąd I instancji prawidłowo zakwalifikował sporne nieruchomości jako objęte wspólnością ustawową byłych małżonków, a swoje stanowisko należycie uzasadnił, przywołując odpowiednie orzecznictwo Sądu Najwyższego. Część aktów notarialnych, którymi były nabywane nieruchomości zawiera stwierdzenie, że nieruchomość nabywana jest do majątku wspólnego, natomiast część z nich nie zawiera żadnego stwierdzenia. Obecnie uczestnik podnosi, że wszystkie środki na ich nabycie (z wyjątkiem dwóch nieruchomości) pochodziły z jego majątku osobistego. Za utrwalony uznać należy pogląd prezentowany jednolicie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że w obowiązującym kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, przyjmującym jako zasadę reżim ustawowej wspólności majątkowej, można skonstruować domniemanie faktyczne, oparte na życiowym prawdopodobieństwie, według którego określone rzeczy w transakcji dokonanej tylko przez jednego z małżonków zostały nabyte z majątku dorobkowego w interesie i na rzecz ustawowej wspólności małżeńskiej. Natomiast nabycie rzeczy z majątku odrębnego małżonka musi wynikać wyraźnie nie tylko z oświadczenia tego małżonka, ale przede wszystkim z całokształtu okoliczności istotnych prawnie z punktu widzenia przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Pogląd ten jest utrwalony, dotyczą go orzeczenia Sadu Najwyższego zarówno z 1985 r. jak i z lat dwutysięcznych (III CRN 119/85, II CKN 1194/00, IV CSK 389/17).

Zarzut sformułowany w punkcie 7 apelacji, dotyczący błędnego przyjęcia, że uczestnik nabywając nieruchomości opisane w punktach 1, 4, 5, 6, 8, 9 postanowienia złożył do aktu notarialnego oświadczenie, iż zakupuje nieruchomości do majątku wspólnego mimo braku analizy tychże aktów notarialnych nie może być uznany za skuteczny. W aktach sprawy znajdują się odpisy ksiąg wieczystych tychże nieruchomości, na kartach wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Wpisy w księgach wieczystych dotyczących tychże nieruchomości są jasne, jako właściciele wpisani są małżonkowie z informacją, że jest to małżeńska wspólność ustawowa. Oczywistym jest, że taki wpis dokonywany jest na podstawie treści aktu notarialnego, zaś określone w art. 3 k.w.h. domniemanie zgodności

wpisu z rzeczywistym stanem prawnym nie zostało obalone, zresztą uczestnik nie powoływał się na niezgodność między treścią aktu notarialnego a dokonanym wpisem.

Zarzut dowolnej oceny materiału dowodowego jest nietrafny. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego, ocenę tę szczegółowo uzasadnił w odniesieniu do każdego z ocenianych dowodów. Dokonana przez Sąd I instancji ocena dowodów została dokonana w ramach wyznaczonych przez przepis art. 233 § 1 k.p.c. Sąd orzekający ma prawo do oceny przeprowadzonych dowodów według własnego uznania, co nie oznacza dowolności i arbitralności, natomiast wymaga bezstronności, konieczności przestrzegania zarówno zasad logicznego rozumowania, jak i doświadczenia życiowego. Sąd I instancji wymogom tym sprostał. Zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ocena dowodów została dokonana bardzo dokładnie i szczegółowo, nie sposób dopatrzeć się w niej jakichkolwiek błędów. Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie polega bowiem na wykazaniu odmiennej interpretacji zebranych w sprawie dowodów. Naruszenie tego przepisu ma miejsce wtedy, gdy wykazano, iż sąd przekroczył granicę swobodnej oceny dowodów, którą wyznaczają czynniki logiczny i ustawowy, zasady doświadczenia życiowego, aktualny stan wiedzy, stan świadomości prawnej i dominujących poglądów na sądowe stosowanie prawa. Jeżeli zatem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, i oczywiście zgodne z gromadzonym materiałem dowodowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać. Nawet wówczas, gdy w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyr. SA w Lublinie z 12.8.2015 r., III AUA 415/15, Legalis; wyr. SA w Poznaniu z 29.7.2015 r., III AUA 216/15, Legalis). Stąd dopóki skarżący wyrok apelacją nie wykaże istotnych błędów logicznego rozumowania, sprzeczności oceny z doświadczeniem życiowym, braku wszechstronności, dopóty nie można uznać, że doszło do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie apelujący błędów takich nie wykazał, uzasadnienie apelacji zawiera jedynie odmienną ocenę dowodów, co nie może stanowić wystarczającej podstawy do uznania, że naruszona została dyspozycja art. 233 § 1 k.p.c.

Zarzut oddalenia wniosków dowodowych jest nieskuteczny, podzielić należy pogląd Sądu Rejonowego, że wnioski te zmierzały jedynie do przedłużenia postępowania, zatem ich pominięcie było trafne stosownie do art. 217 § 3 k.p.c. Ponadto zauważyć należy, że teza dowodowa dotycząca świadków była zarówno w postępowaniu przed Sądem I instancji jak i w postępowaniu apelacyjnym formułowana bardzo ogólnie: na okoliczność pochodzenia środków, za które uczestnik nabywał nieruchomości. Jednakże nawet z twierdzeń uczestnika zawartych w pismach procesowych nie wynika, aby miał on majątek osobisty pozwalający na nabywanie nieruchomości. Okoliczność ta nie wynika także z jakichkolwiek dokumentów. Małżonkowie K. gdy zawierali małżeństwo, mieli po 20 lat, oczywistym więc nie mieli jeszcze żadnych życiowych dorobków, oszczędności z pracy w rozmiarze pozwalającym na nabywanie nieruchomości. Jedyne twierdzenie o darowiźnie od babci w wysokości 10.000 dolarów Sąd Rejonowy uznał za niewiarygodne, uzasadniając to stosownymi wyliczeniami i odnosząc się do realiów wczesnych lat osiemdziesiątych. Nawet w apelacji, kwestionując negatywną ocenę dowodów, uczestnik nie wskazał pochodzenia tak dużego majątku, który miałyby posiadać babcia uczestnika. Drugie ewentualne źródło dochodu wskazywane przez uczestnika, to pożyczka kwoty 150.000-170.000 zł od R. C.. Zakup nieruchomości za pożyczkę zaciągniętą i spłaconą w czasie trwania wspólności ustawowej oznacza, że nieruchomość ta do tej wspólności niewątpliwie weszła.

Ponieważ uczestnik wnosił o dopuszczenie wniosków dowodowych, na rozprawie apelacyjnej Sąd Okręgowy prosił pełnomocnika uczestnika o uszczegółowienie tezy dowodowej, wskazanie konkretnych okoliczności, na które mieliby zeznawać świadkowie; pełnomocnik uczestnika nie był w stanie żadnych takich okoliczności wskazać. W tej sytuacji nie było podstaw do uwzględnienia tego wniosku dowodowego. Na marginesie stwierdzić jedynie należy, że świadek Z. T. był już przesłuchany 17 listopada 2016 r. (k-2833) i zeznał, że nie wie skąd pochodziły środki na zakup przedmiotowych nieruchomości. Świadek N. A. ma obecnie 30 lat (jego dane osobowe są w aktach załączonej sprawy karnej), zatem w czasie nabywania nieruchomości był dzieckiem.

Zarzut zaniechania składu i wartości majątku wspólnego zawarty w punkcie 10 apelacji jest niezrozumiały. W punkcie 1 tejże apelacji uczestnik zakwestionował ustalenie składu majątku wspólnego, zatem pomiędzy tymi zarzutami występuje sprzeczność. Natomiast ustalenie wartości majątku wspólnego ma miejsce w orzeczeniu kończącym postępowanie, które w sprawie nie zapadło.

Zarzut z punktu 11 dotyczący pożytków z nieruchomości jest oczywiście niezasadny. Okoliczność, że to nie uczestnik, ale jego obecna żona zawarła umowy najmu z najemcami nieruchomości nie oznacza, że pożytki z nieruchomości nie wchodzi w skład majątku wspólnego. Posiadanie przynoszącej dochody nieruchomości przez jednego z małżonków oznacza, że obowiązany jest on się tymi pożytkami podzielić z drugim małżonkiem, niezależnie od tego, czy oddał innej osobie nieruchomość w posiadanie i w jaki sposób się z tego z osobą tą rozlicza. Zauważyć bowiem należy, że do majątku wspólnego – stosownie do art. 31 § 2 pkt. 2 k.r.o. wchodzi dochody z majątku wspólnego. Chodzi oczywiście o dochody uzyskiwane w okresie trwania wspólności ustawowej. Natomiast dochody z nieruchomości uzyskiwane po ustaniu wspólności ustawowej podlegają rozliczeniu na wniosek drugiego małżonka, stosownie do art. 618 § 1 k.p.c. Są to roszczenia z tytułu posiadania rzeczy, fakt oddania nieruchomości innej osobie w posiadanie zależne nie powoduje utraty posiadania (art.337 k.c.).

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

Joanna Świerczakowska Katarzyna Mirek-Kwaśnicka Małgorzata Szeromska